

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

i celých jehlic (ty pocházely buď přímo z výplní objektů, nebo také z průběžné detektorové prospekce v jejich okolí). Z několika objektů máme také značné množství zvířecích kostí nebo zubů a odebrány byly také vzorky zeminy nebo uhlíků, které však na svou analýzu teprve čekají. Nejzajímavějším nálezem této sezóny výzkumu byl bezpochyby objev hliněné, resp. mazanické hroudy z obj. 563. S největší pravděpodobností se jednalo o „zátku“ do zásobnicové nádoby – z té se ale v objektu dochovalo již jen pár kusů z okraje. Již nyní víme, že výzkum na lokalitě bude probíhat i v roce 2017, kdy dojde k rozšíření příjezdových komunikací a výstavbě dalších rodinných domů.

Barbora Tomešová

Resumé

Dubicko (Bez. Šumperk), Za kostelem, Parz. Nr. 375/1, 376/9, 376/4, 400/5, 348/1, 339/8, 332/17, 332/18, 332/21, 339/1, 340/1, 340/8, 348/8. Spätbronzezeit – Lausitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung. Einlagerung der Funden: Heimatkundliches Museum in Šumperk, Zuwachs. Nr. 10/2016 und 25/2016.

HNĚVOTÍN (OKR. OLMOUC)

„Topolanská“. Kultura lužických popelnicových polí (KLPP). Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1185332.712 : 571971.651

V rámci dohledů Archeologického centra Olomouc na stavbě rodinného domu na parcele č. 1014 byla zdokumentována zásobní jáma datovaná keramikou do pozdní doby bronzové. Lokalita se nachází v severní části obce v nadmořské výšce 246 m.

Marek Kalábek

Resumé

Hněvotín (Bez. Olomouc), „Topolanská“. Spätbronzezeit – Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

HNOJICE (OKR. OLMOUC)

„Hnojické náplatky“. Lužická kultura. Sídliště. Povrchový průzkum.

V rámci povrchového průzkumu jižně od obce Hnojice byla získána nevelká kolekce materiálu z doby bronzové. Přibližnou polohu nálezů určují

na ZM 1:10 000, mapový list 24-22-04, souřadnice 240 mm od Z s. č. a 31 mm od S s. č. Soubor tvoří devět střepů, z nichž se podařilo identifikovat fragmenty dvou amfor (obr. 4: 2, 3), pěti šálků (obr. 4: 1) a dvou okřínů (obr. 4: 6). Dále se zde našla siliciová čepelka s laterální retuší, pět amorfních slitků bronzoviny o celkové hmotnosti 151 g, zlomek čepele srpů (obr. 4: 5), jehlice s hlavicí svinutou v očko (obr. 4: 7) a čepel mírně ohnuté dýky (obr. 4: 4).

Uvedenou keramiku můžeme zařadit do lužického až slezského stupně lužické kultury. Čepel dýky s nevýrazným středovým žebrem a nejspíše jen částečně dochovaným týlem lze s určitými výhradami spojovat se skupinou dýk s trojúhelníkovitým týlem, které jsou typické pro závěr střední doby bronzové až časný stupeň popelnicových polí (např. Furmánek 1973, 106; Říhovský 1982, 59–60). Ostatní nálezy nejsou nijak zvlášť datačně citlivé.

Na katastrálním území Hnojic evidujeme několik dalších lokalit z doby bronzové. Lužickou keramiku známe z prostoru obecní návsi (Vitula, Tajer 1999, 233) a ojedinělý žárový hrob z mladší doby bronzové byl objeven při stavbě základů pro novou drůbežárnu v roce 1967 (Trňáčková 1968, 44). Nejzajímavější naleziště se na sledovaném území nachází v trati „Mošťánky“, kde se podařilo leteckou prospekci identifikovat a následně i prozkoumat kruhový příkopový areál ze střední doby bronzové (Daňhel 2015, 179–180). Odtud jsou uváděny nálezy lužické kultury. Připomeňme ještě, že v roce 1931 pan A. Škoda z Hnojic vlastnil svou sbírku, ve které měl zastoupeny střepy lužicko-slezské kultury, dvě bronzové sekerky a nůž (Opluštil 1931, 21). Zdá se tedy, že nově popsání nálezy indikují v poloze „Hnojické náplatky“ nové sídliště z mladší až pozdní doby bronzové.

Lukáš Hlubek

Literatura

Daňhel, M. 2015: Hnojice (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 56(1), 179–180.

Furmánek, V. 1973: Bronzová industrie středodunajské mohylové kultury na Moravě. *Slovenská archeológia* 21(1), 25–145.

Opluštil, Z. 1931: *Šternbersko: vlastivědná čítanka*. Šternberk: Zdeněk Opluštil.

Říhovský, J. 1982: *Základy středodunajských popelnicových polí na Moravě*. Studie Archeologického ústavu ČSAV v Brně 10(1). Praha: Academia.

Trňáčková, Z. 1968: Přírůstky archeologické oddělení Vlastivědného ústavu v Olomouci v roce 1967. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci* 140, 44.